Gemeente **Borne**

# Raadsvoorstel

*21int01144*

raadsvergadering
20-4-2021

agendapunt
Reacties voorlopig ontwerp Regionale Energiestrategie Twente 1.0

nummer
21int01144

onderwerp
Voorlopig ontwerp Regionale Energiestrategie Twente 1.0

**Aan de gemeenteraad.**


**Samenvatting voorstel**
De stuurgroep RES Twente heeft het voorlopig ontwerp Regionale Energiestrategie (RES) Twente 1.0 voorgelegd. Dit voorlopig ontwerp is een tussenproduct op weg naar het definitieve ontwerp RES Twente 1.0.
Een coproductie van alle betrokken partners. Hierin is op hoofdlijnen opgenomen hoe we willen zorgen dat we richting 2030 de juiste strategische koers varen om de helft van het huidig elektriciteitsverbruik op te wekken met wind- en zonne-energie en om gebouwen aardgasvrij te verwarmen. Het voorlopig ontwerp is een belangrijke tussenstap en bedoeld om de komende periode reacties te verzamelen van raadsleden, statenleden, maar ook de regionale stakeholders vanuit bijvoorbeeld duurzaamheid, natuur & landschap, landbouw, leefbaarheid en toerisme.

De RES Twente 1.0 moet worden gezien als een "regionaal verdrag" tussen de deelnemende partijen, dat juridisch niet bindend is. Elke partij afzonderlijk zal zich zwaarwegend inspannen om de bijdrage aan duurzame opwek elektriciteit in Gigawattuur (GWh) die ze hebben toegezegd ook te gaan realiseren in regionaal verband onderweg naar 2030.
Uw raad heeft op 29 september 2020 besloten (20int01741) een bijdrage in 2030 te realiseren van 20 GWh/jaar.

Uw raad wordt gevraagd reactie (wensen en bedenkingen) kenbaar te maken inzake het voorlopig ontwerp RES Twente 1.0.
Deze worden betrokken bij de totstandkoming van het definitieve ontwerp RES Twente 1.0.



Rheineplein 1 7622 DG Postbus 200 7620 AE Borne Telefoon 14074 fax 074 – 266 33 38 info@borne.nl www.borne.nl

Gemeente Borne

**1 Inleiding**
De stuurgroep RES Twente heeft het voorlopig ontwerp Regionale Energiestrategie (RES) Twente 1.0 voorgelegd. Dit voorlopig ontwerp is een tussenproduct op weg naar het definitieve ontwerp RES Twente 1.0. Een coproductie van alle betrokken partners. Hierin is op hoofdlijnen opgenomen hoe we willen zorgen dat we richting 2030 de juiste strategische koers varen om de helft van het huidig elektriciteitsverbruik op te wekken met wind- en zonne-energie en om gebouwen aardgasvrij te verwarmen. Het voorlopig ontwerp is een belangrijke tussenstap en bedoeld om de komende periode reacties te verzamelen van raadsleden, statenleden, maar ook de regionale stakeholders vanuit bijvoorbeeld duurzaamheid, natuur & landschap, landbouw, leefbaarheid en toerisme.

De RES Twente 1.0 moet worden gezien als een "regionaal verdrag" tussen de deelnemende partijen, dat juridisch niet bindend is. Elke partij afzonderlijk zal zich zwaarwegend inspannen om de bijdrage aan duurzame opwek elektriciteit in Gigawattuur (GWh) die ze hebben toegezegd ook te gaan realiseren in regionaal verband onderweg naar 2030.
Uw raad heeft op 29 september 2020 besloten (20int01741) een bijdrage in 2030 te realiseren van 20 GWh/jaar.

Uw raad wordt gevraagd reacties (wensen en bedenkingen) kenbaar te maken inzake het voorlopig ontwerp RES Twente 1.0. Deze worden betrokken bij de totstandkoming van het definitieve ontwerp RES Twente 1.0.

**2 Beoogd resultaat**
Op basis van het voorlopig ontwerp Regionale Energiestrategie Twente 1.0 komen tot een ontwerp RES Twente 1.0 dat uiterlijk 1 juli definitief vastgesteld wordt door de gemeenteraden van de 14 Twentse gemeenten, het Algemeen Bestuur van waterschappen en door Provinciale Staten.
Met een vastgestelde RES Twente 1.0 ligt de strategische koers vast hoe Twente tot 2030 de overeengekomen reductie van CO2 uitstoot realiseert.

**3 Argumenten**
*Het voorleggen van het voorlopig ontwerp biedt raadsleden de mogelijkheid laatste reacties te laten verwerken.*
Door nu het voorlopige ontwerp RES Twente 1.0 aan de volksvertegenwoordigers voor te leggen, kunnen zij een opiniërend oordeel vormen over de RES Twente 1.0 en deze meegeven aan andere volksvertegenwoordigers, de programma-organisatie en de stuurgroep RES Twente. De reacties worden waar mogelijk meegenomen bij de totstandkoming van het definitieve ontwerp RES Twente 1.0.

*Het voorlopig ontwerp heeft ingespeeld op de door de Raad van Borne aangeboden motie inzake de concept RES 0.5.*
Refererend aan de motie 20int04528 is op de volgende door de Raad ingebrachte punten een verdieping in het voorlopig ontwerp RES 1.0 aangebracht:
a) de gevraagde randvoorwaarden zijn opgenomen in een afwegingskader dat gehanteerd wordt bij de uiteindelijke selectie van zoekgebieden voor zon en wind. De hoekpunten van dat afwegingskader zijn: participatie (maatschappelijke acceptatie/draagvlak), ruimtelijke kwaliteit (zorgvuldige inpassing in het landschap), systeem efficiëntie (kosten/betaalbaarheid) en de kwantitatieve opgave.
c) de behoefte aan een betere regionale footprint voor de zoekgebieden wordt gezocht in sub regionale /intergemeentelijke afstemming om zodoende een lappendeken van individuele gemeentelijke initiatieven te voorkomen. Het voorlopig ontwerp RES 1.0 benoemt dat de spreiding van kleinschalige opweklocaties niet

wenselijk wordt geacht. Gezocht wordt naar voldoende robuuste locaties vanuit vooral ruimtelijke kwaliteit en een betaalbaar energiesysteem.
d) de behoefte aan onderscheid in verscheidenheid krijgt juist door het criterium “ruimtelijke kwaliteit” gewicht en is er geen sprake van een exclusieve toepassing van het oppervlaktecriterium in de selectie van zoekgebieden.
f) de voorkeur voor clustering van opwekcapaciteit langs bestaande infrastructuur wordt vertaald in het streven naar meervoudig ruimtegebruik. Het initiatief van Rijkswaterstaat om de mogelijkheden te verkennen van een Duurzaamheidsroute A35 geldt hiervoor als mooi voorbeeld.
g) dat de opwekking van duurzame elektriciteit en warmtetransitie niet los van elkaar gezien kunnen worden, wordt speciaal op blz. 22 van het voorlopig ontwerp RES 1.0 benadrukt.
h) de aandacht die gevraagd wordt voor innovatieve ontwikkelingen op het gebied van geothermie, aquathermie etc. komt in het voorlopig ontwerp RES 1.0 aan bod bij het vraagstuk van verduurzaming van de warmte.
i) met betrekking tot de onwenselijkheid om biomassa in te zetten met materiaal vanuit het buitenland wordt aangeduid dat alleen regionale bronnen zullen worden ingezet.
j) de eerdere voorstellen voor dorpsmolens die door de Raad als onrealistisch geschetst werden, komen in het voorlopig ontwerp niet nadrukkelijk terug. Wel zijn er een aantal haalbare projecten geïnventariseerd in de regio.
k) het extra stimuleren van zon op dak vindt navolging, evenals de inzet van restwarmte.

*De lokale Energievisie Borne die in afronding is ligt goed in lijn met het voorliggende voorlopig ontwerp RES 1.0*
De Energievisie Borne maakt gebruik van en bouwt voort op de uitgangspunten van de RES. Met name voor de zoekgebieden voor zon en wind is gebruik gemaakt van de hoekpunten van het afwegingskader uit de RES:

- Voor ruimtelijke kwaliteit is gebruik gemaakt van een landschapsanalyse die voor de gemeente Borne is uitgevoerd: de meest kansrijke zoekgebieden liggen in gebieden met een basis landschappelijke waardering
- Voor de kwantitatieve opgave van Borne is vooral naar de draagkracht en de omvang van het gemeentelijk buitengebied gekeken;
- Voor systeem efficiency wordt, mede naar aanleiding van ingediende zienswijzen, scherper ingezet op voldoende robuuste zoekgebieden voor wind in Borne, zo nodig middels een intergemeentelijke samenwerking. Solitaire windturbines willen we uitsluiten. Evenals grootschalige windparken in een grid- of clusteropstelling. Als uitgangspunt voor Borne wordt voorgesteld om in te zetten op zoeklocaties bestaand uit minimaal 3 windturbines in een lijnopstelling. Dit wijkt enigszins af van een provinciaal advies om bij zogenaamde windlijnen in te zetten op minimaal 5, liefst 6 windturbines in lijn.
- Voor participatie heeft Borne gebruik gemaakt van meedenkers uit de samenleving. Zienswijzen op de Concept Energievisie worden gebruikt in de verdere aanscherping van de visie. En bij concrete initiatieven voor duurzame opwekking zijn participatietrajecten, om te komen tot draagvlak en voldoende lokaal en coöperatief eigendom, verplicht.

**4 Kanttekeningen**
*Aan een enkele oproep uit de motie lijkt nog geen vervolg gegeven te zijn*
De oproep om bij een eventueel extra beroep op een gemeente meer bij te dragen, er sprake moet zijn van enige compensatie, is nog niet concreet in het voorlopig ontwerp uitgewerkt.

**5 Kosten, baten en dekking**
Behoudens personele inzet op de totstandkoming van de RES Twente 1.0 wordt geen extra financiële bijdrage gevraagd van de gemeente Borne. Realisatie van de bijdrage van Borne vormt onderdeel van de programmatische aanpak van de energietransitie in Borne. Hiervoor zijn middelen opgenomen in de begroting.

**6 Vervolg na besluitvorming**
Op 17 maart 2021 vindt een extra PHO MDA plaats, waarin het voorlopig ontwerp RES Twente 1.0 wordt besproken met de bestuurders MDA (inclusief provincie en waterschap).

Op 6 april 2021 wordt het voorlopig ontwerp RES Twente 1.0 besproken in het politiek beraad. Waarna u op 20 april 2021 uw reacties (wensen en bedenkingen) kenbaar kunt maken.

Op 22 april 2021 vindt een regionale bijeenkomst plaats van de RES Twente en de Initiatiefgroep RES Twente en worden de reacties besproken, waaronder eventueel ontvangen moties.

Begin mei 2021 legt de stuurgroep RES Twente het definitieve ontwerp RES Twente 1.0. aan ons College voor. Wij leggen dit definitieve ontwerp vervolgens in juni 2021 ter besluitvorming voor aan uw raad. Op 1 juli 2021 dient de bestuurlijk trekker de RES Twente 1.0 in bij het Nationaal Programma RES.

De RES Twente wordt tussen 2021 en 2030 iedere twee jaar door de volksvertegenwoordigers bijgesteld. Het is een dynamisch proces tussen gestelde doelen en maatschappelijke acceptatie. De RES Twente 1.0 is daarmee te beschouwen als een koersdocument.

**Voorstel**
Aan de raad wordt voorgesteld om:
1. Commitment uit te spreken over de wens om gezamenlijk de RES Twente 1.0 als strategisch koersdocument te realiseren;
2. Commitment uit te spreken over de gezamenlijke ambitie van de 14 Twentse gemeenten, waterschappen en provincie:
a) samen in 2030 in Twente 1,5 Terawattuur ((TWh) duurzaam elektriciteit op te wekken met een combinatie van wind- en zonne-energie, waarbij elke gemeente zelf verantwoordelijk is voor de eigen bijdrage in GWh. Hierbij is overprogrammering in de planfase mogelijk nodig, vanwege te verwachten planuitval (op basis van ervaring is dat 30%).
b. de Regionale Structuur Warmte voor Twente uit te werken
3. Akkoord te gaan met de procesafspraken om te komen tot de RES Twente 1.0. Deze afspraken zijn bijgevoegd in bijlage 1 bij dit voorstel
4. Eventuele reacties op het voorlopig ontwerp RES Twente 1.0 kenbaar te maken aan de secretaris van de stuurgroep RES Twente 1.0.

Gemeente **Borne**

**Bijlage(n)**
Corsa-bijlagenummers:
20int04528: Motie gewijzigd concept RES
21int01141: Collegevoorstel
21bij01559: Bijlage 1 Procesafspraken voorlopig ontwerp RES Twente 1.0
21bij01560: Voorlopig ontwerp RES Twente 1.0
21int01145: Raadsbesluit

Borne, 16-3-2021

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

E.S.I. ter Koele drs. J.H.R. Pierik